

List do Hebrajczyków *

1. Od dawna, w wielu częściach oraz różnymi sposobami, Bóg powiedział przodkom przez proroków, ² a podczas tych ostatecznych dni powiedział nam przez Syna, którego ustanowił dziedzicem wszystkiego; przez niego stworzył też porządki *. ³ On będąc blaskiem chwały oraz obrazem * Jego istoty **, nadto niosąc *** wszystko wraz z Jego mocy, przez **** samego siebie uczynił oczyszczenie grzechów, zasiadł na wysokościach po prawicy majestatu, ⁴ i stał się o tyle znaczniejszym od aniołów, o ile uzyskał przewyższające od nich Imię.

⁵ Bo któremu z aniołów powiedział kiedykolwiek: *Ty jesteś moim Synem, Ja cię dzisiaj zrodziłem?* Psalm 2,7 I znowu: *Ja będę Nim ku Ojcu, a On będzie Mną ku Synowi?* 2 Samuela 7,14 ⁶ A z kolei, kiedy wyprowadził pierworodnego na zamieszkałą ziemię, mówi: *Niech mu się pokłonią wszyscy aniołowie Boga.* Psalm 97,7 ⁷ A oto wobec aniołów mówi: *Ten czyni aniołami * Jego duchy, a Jego publiczne sługi płomieniem ognia.* Psalm 104,4

⁸ Ale do Syna: *Tron Twój, Boże, aż do * porządku wieczności; zaś berło ** prawości – berłem Twojego królestwa.* 2 Samuela 7,16; 1 Kronik 17,14; Psalm 45,7 ⁹ *Umiłowaleś sprawiedliwość, a znienawidziłeś bezprawie; dlatego w obecności twych uczestników pomazał cię, Boże, twój Bóg, oliwą wielkiej radości.* ¹⁰ Także: *Ty, Panie, na początku ugruntowałaś ziemię i niebiosa są dziełami twoich rąk;* Psalm 102,26 ¹¹ *one będą zniszczone, ale Ty trwasz; i wszystkie się zestarzeją jak szata, ¹² więc je zwiniiesz jak okrycie oraz zostaną odmienione; ale Ty jesteś tym samym, a twoje lata nie ustaną.* Malachiasz 3,6 ¹³ A do którego z aniołów powiedział kiedykolwiek: *Siedź po mojej prawicy, aż położę Twych nieprzyjaciół, jako podnózek Twoich nóg?* Psalm 110,1 ¹⁴ Czyż nie wszyscy są służebnymi duchami, posłanymi do służby dla **tych, co** mają uzyskać zbawienie?

* **K** co znaczy: **ludzi należących do** kraju z tamtej strony

***1,2** także: **epoki, wieki**

***1,3** także: **wizerunkiem, wyobrażeniem, odciskiem**

****1,3** także: **natury, bytu, rzeczywistości**

*****1,3** także: **prowadząc, unosząc, kierując, oznajmiając**

******1,3** także: **z powodu, dla**

***1,7** także: **posłańcami, zwiastunami**

***1,8** także: **ku**

****1,8** także: **laska pasterska**

2. Z tego powodu trzeba, byśmy w większym stopniu poświęcili się usłyszanym **sprawom**, abyśmy kiedykolwiek nie minęli się z celem. ² Bo jeśli słowo powiedziane przez aniołów, stało się pewne *, a każde przestępstwo i nieposłuszeństwo otrzymało słuszną ** zapłatę - ³ jak się wymkniemy my, **gdy** zaniedbamy tak wielkie zbawienie? **To**, które z powodu Pana wzięło początek opowiadania, **i** poprzez **tych, co** usłyszeli, zostało umocnione aż do nas. ⁴ **A** Bóg **je** poświadcza znakami, lecz także cudami, rozlicznymi przejawami mocy Bożej oraz działami * Ducha Świętego, według Jego woli.

⁵ Gdyż nie aniołom podporządkował przyszlą, zamieszkałą ziemię, o której mówimy.

⁶ A **czy** ktoś gdzieś zaświadczył, mówiąc: *Czym jest człowiek, że o nim pamiętasz, albo Syn Człowieka, że go wypatrujesz?* ⁷ *Jakoś krótko uczyniłeś go mniejszym od aniołów, uwieńczyłeś go czcią i chwałą, oraz postawiłeś go nad dziełami Twoich rąk;*

⁸ *wszystko poddałeś pod jego nogi.* Job 7,17; Psalm 8,5 I w **tym** poddaniu mu

wszystkiego - niczego nie zostawił mu niepodporządkowanego. Ale teraz jeszcze nie poznajemy, że wszystko jest mu poddane. Psalm 8,7⁹ Zaś Jezusa, jakoś krótko uczynionego mniejszym od aniołów, widzimy uwiecznionego czią i chwałą pośród nieszczęścia śmierci, aby z łaski Boga, za każdego doświadczył śmierci.

¹⁰ Gdyż przystoi Temu, przez którego jest wszystko i dla którego jest wszystko; **Temu, co** przyprowadza wiele dzieci do chwały, sprawcy ich zbawienia, dokonać **dzieła** wśród nieszczęścia. ¹¹ Bo zarówno uświęcający, jak i uświęceni, wszyscy są z Jednego. Zatem z tego powodu nie wstydzi się nazywać ich braćmi, ¹² mówiąc: *Oznajmię Twoje Imię moim braciom, będę Cię sławił w hymnie w środku zgromadzenia wybranych.* Psalm 22,23¹³ I znowu: *Ja będę Tym, co polega * na ** nim.* I znowu: *Oto ja i dzieci, które dał mi Bóg.* 2 Samuela 22,3; Psalm 18,3; Izajasz 8,18¹⁴ Zatem gdy dzieci stały się uczestnikami krwi oraz ciała wewnętrznego, i on także stał się ich uczestnikiem, aby przez śmierć zniszczył **tego, co** ma władzę * śmierci, to jest oszczerczego **. ¹⁵ Także aby wyzwolił tych, którzy przez całe życie, w lęku śmierci podlegli niewoli. ¹⁶ Bo, nieprawdaż, nie przygarnia aniołów, lecz przygarnia z potomstwa Abrahama. ¹⁷ Stąd też we wszystkim miał zostać upodobniony do braci, aby stał się miłosiernym oraz wiernym arcykapłanem **tych** z Boga, w celu zmazania grzechów ludu. ¹⁸ Gdyż w czym sam cierpiał i został doświadczone - może pomagać doświadczanym.

***2,2** także: **stałe, mocne, wierne**

****2,2** także: **zgodną z Prawem, sprawiedliwą**

***2,4** także: **przydziałami, podziałami**

***2,13** także: **namawiającym, przekonującym**

****2,13** także: **za**

***2,14** także: **potęgę, panowanie**

****2,14** także: **oczekiwającego, niesłusznie oskarżającego** (chodzi o szatana)

3. Stąd też, święci bracia - współuczestnicy niebiańskiego powołania, poznajcie * Apostoła oraz Arcykapłana naszej zgody **, Jezusa Chrystusa, ² będącego wiernym **Temu, który** go sprawił, podobnie jak Mojżesz w całym Jego domu. ³ Lecz on jest godny większej chwały od Mojżesza w **takim** stosunku, jak większy szacunek ma **od** domu **ten, co** go zbudował. ⁴ Bo każdy dom jest budowany przez kogoś, zaś **Tym, który** wszystko zbudował **jest** Bóg. ⁵ A Mojżesz, zaiste, **był** wiernym w całym Jego domu, jako sługa względem świadectwa, **które miało** być powiedziane. ⁶ Zaś Chrystus - jako Syn, jest nad Jego domem. Jego domem jesteśmy my, jeśli aż do końca zachowamy * mocną szczerość **, a także chlubę z nadziei. ⁷ Dlatego tak mówi Duch Święty: *Dzisiaj, jeśli Jego głos usłyszycie, Psalm 95,7⁸ nie zatwardzajcie waszych serc, podobnie jak w czasie buntu, podczas doświadczenia na pustkowiu, ⁹ gdzie doświadczyli Mnie wasi ojcowie; próbowali Mnie, a czterdzieści lat oglądali Moje dzieła.* ¹⁰ *Dlatego byłem zagniewany na to pokolenie i powiedziałem: Zawsze błądzą sercem. Zaś oni nie poznali Moich dróg, ¹¹ ponieważ poprzysięgłem w Mojej zapalczywości: Aż gdy wejdą do Mego miejsca odpoczynku!* IV Mojżesza 14,23; V Mojżesza 1,35

¹² Uważajcie bracia, by i w was nie zdarzyło się kiedyś niegodziwe serce niedowiarstwa, **będące** w oddaleniu * od żyjącego Boga. ¹³ Lecz w ciągu każdego dnia nawzajem się zachęcajcie *, aż do kiedy jest nazywane **owo** Dzisiaj, aby ktoś z was nie został uczyniony twardym ułudą ** grzechu. ¹⁴ Gdyż staliśmy się uczestnikami Chrystusa, jeżeli zachowamy aż do końca mocny * ów początek istotnej natury **. ¹⁵ Przez **to** jest mówione: *Dzisiaj, jeśli usłyszeliście Jego głos, nie zatwardzajcie waszych serc, jakby w buncie.* Psalm 95,7 - 8¹⁶ Bo którzy **to, gdy** usłyszeli - zbuntowali się? Czyż nie wszyscy, **co** wyszli z Egiptu przez Mojżesza? ¹⁷ A **na** których się **gniewał** czter-

dzieści lat? Czyż nie **na tych, co** zgrzeszyli i których trupy padły na pustkowiu? ¹⁸ A którym przysiągł, że nie wejdą do Jego miejsca odpoczynku *; czyż nie tym, co byli nieposłusznymi **? ¹⁹ Więc widzimy, że nie mogli wejść z powodu braku wiary *.

***3,1** także: **pojmijcie, nauczcie się**

****3,1** także: **umowy, wyznania**

***3,6** także: **posiądziemy, zrozumiemy**

****3,6** także: **wolność słowa, swobodę działania**

***3,12** także: **stanięciu na uboczu, zbuntowaniu się, cofnięciu się**

***3,13** także: **wzywajcie, proście, pocieszajcie, pobudzajcie**

****3,13** także: **oszustwem, fałszem**

***3,14** także: **stały, pewny, wierny**

****3,14** istotnej natury - także: **fundamentu, podstawy, zdecydowania**

***3,18** miejsca odpoczynku - także: **spoczynku, odpoczynku**

****3,18** także: **niewierzącymi**

***3,19** także: **braku zaufania, niedowierzania**

4. Zatem można się zatrwożyć nieposłuszeństwem wtedy, kiedy jest zaniedbana * obietnica wejścia do Jego odpoczynku; **gdy** komuś z was się wydaje **, **że** jest słabszym ***. ² Gdyż i nam zwiastowana jest dobra nowina, tak jak i tamtym. Ale tamtym słowo relacji nie pomogło, **bo** nie zostało połączone **z** wiarą * **tych, którzy** usłyszeli. ³ Bowiem wchodzimy do odpoczynku **gdy** zaufamy *, tak jak powiedział: *Ponieważ przysiągłem w mojej zapalczywości, że nie wejdą do mojego odpoczynku; a przecież dzieła dokonały się od założenia świata.* ⁴ Gdyż tak gdzieś powiedział o siódmym: *A w siódmym dniu Bóg odpoczął od wszystkich Jego dzieł.* I **Mojżesza 2,2** ⁵ I znowu w tym: *Skoro wejdą do mego odpoczynku.* II **Mojżesza 20,8 - 11** ⁶ A ponieważ pozostawia niektórych, **aby** do niego wejść; a z powodu nieposłuszeństwa nie weszli **ci, którym** wcześniej zwiastowano dobrą nowinę, ⁷ znowu ustala jakiś dzień - *Dzisiaj*, mówiąc po tak długim czasie przez Dawida, jak jest oznajmione: *Dzisiaj, jeśli Jego głos usłyszycie, nie zatwardzajcie waszych serc.* **Psalm 95,7** ⁸ Gdyby Jezus, **syn Nuna**, zapewnił im odpoczynek, nie mówiłby potem odnośnie innego dnia. ⁹ Zatem wejście w odpoczywanie * jest pozostawione **dla** ludu Boga. ¹⁰ Bowiem **ten, co** wszedł do Jego odpoczynku, sam także odpoczął od swoich czynów, jak Bóg od swoich. ¹¹ Zatem postarajmy się wejść do owego odpoczynku, aby ktoś nie chybił * takim samym przykładem nieposłuszeństwa.

¹² Gdyż Słowo Boga **jest** żyjące, skuteczne * i ostrzejsze od każdego obosiecznego sztyletu, a przenika aż do podziału duszy i ducha, lecz także stawów i szpików; zdolne do rozróżniania myśli oraz zamiarów serca. ¹³ Także przed Nim - od którego **dla** nas to Słowo - nie ma **żadnego** ukrytego stworzenia, ale wszystkie są gołe i odkryte przed Jego oczami.

¹⁴ Mając więc, wielkiego Arcykapłana, **co** przejął niebios, Jezusa, Syna Boga, **powinniśmy** się trzymać umowy *. ¹⁵ Bo nie mamy arcykapłana, **który** nie jest w stanie współczuć w naszych słabościach, ale przez podobieństwo - doświadczonego we wszystkich **sprawach**, oprócz grzechu. ¹⁶ Zatem możemy z otwartością * zbliżyć się do tronu łaski, abyśmy dostąpili miłosierdzia oraz odkryli łaskę do stosownej pomocy.

***4,1** także: **porzucona, zostawiona**

****4,1** także: **myśli, uznaje za słuszne; uważa, że ma znaczenie**

*****4,1** **jest słabszym** - także: **przyszedł za późno, pozostał w tyle, cierpi brak**

***4,2** także: **ufnością**

***4,3** także: **uwierzemy**

***4,9** z hebr. *szabatowanie*

***4,11** także: **upadł, osłabł, przegrał**

***4,12** także: **sprawne, silne**

***4,14** także: **wyznania**

***4,16** także: **szczerością, swobodą wypowiedzi**

5. Gdyż każdy arcykapłan - brany z ludzi dla ludzi - został ustanowiony względem Boga, aby przynosił dary oraz ofiary za grzechy *. **2** Może **on** być wyrozumiałym **względem tych, co** błędzą * oraz prowadzą na manowce, gdyż sam jest także nosicielem słabości. **3** Więc z jej powodu musi złożyć **ofiary** za grzechy - za lud, jak i za siebie. **4** Nikt **TR** też nie bierze sam **tego** zaszczytu, tylko **jest** powoływany przez Boga, tak jak Aaron *. **5** W ten sposób także Chrystus nie wyniósł samego siebie, kiedy stał się Arcykapłanem, ale **wyniósł go Ten, co** powiedział do Niego: *Ty jesteś moim Synem, Ja cię dzisiaj zrodziłem.* **Psalm 2,7** **6** Jak mówi też w innym **miejscu**: *Tyś kapłanem na wieczność według porządku Melchisedeka* *. **I Mojżesza 14,18; Psalm 110,4** **7** **To** on, w dniach jego cielesnej natury, wśród wielkiego wołania i łez, przyniósł prośby oraz błagania przed **Tego, co** może go zachować od śmierci, **i** został wysłuchany z powodu pobożności. **8** **Więc** nawet będąc Synem miał zwyczaj posłuszeństwa we wszystkich sprawach, z powodu których wycierpiał. **9** A **kiedy** został doskonałym, stał się przyczyną wiecznego zbawienia **dla** wszystkich, **którzy** mu są posłuszni; **10** **zaś** przez Boga został nazwany Arcykapłanem według porządku Melchisedeka.

11 **On jest tym**, o którym wam mówimy liczne i trudne do wyjaśnienia słowo, gdyż staliście się ociążali słuchem. **12** Bo będąc zobowiązani, **by** przez **ten** czas być nauczycielami - znowu macie potrzebę, **aby** was ktoś nauczał początku podstawowych zasad rozumienia słów Boga. Staliście się **takimi, co** mają potrzebę mleka, a nie solidnego * pokarmu. **13** Ponieważ każdy, **kto** wspólnie spożywa mleko, jest nieświadomy * kwestii ** sprawiedliwości; ponieważ jest niemowlęcy. **14** Zaś solidny pokarm jest dla dojrzałych - **tych, co** poprzez nabytą umiejętność mają wyćwiczoną zdolność umysłu do rozdzielenia szlachetnego * i złego.

***5,1** także: **winy, błędy**

***5,2** także: **nie rozumieją**

***5,4 ST** hebr. *Ahron*

***5,6** co znaczy: Króla Sprawiedliwości

***5,12** także: **twardego, trudnego**

***5,13** także: **nieznający**

****5,13** także: **słowa, tematu, sensu, sprawy, ładu, nakazu**

***5,14** także: **pięknego; dobrego, stosownego; pomyślnego, szczęśliwego; doskonałego**

6. Dlatego pomińmy temat początku o Chrystusie i bądźmy niesieni ku doskonałości, nie zakładając sobie znowu fundamentu skrucy * z powodu martwych uczynków, ufności do ** Boga, **2** nauki o chrztach, nakładaniu rąk, wskrzeszeniu umarłych oraz **o** wiecznym wyroku. **3** To też uczynimy, jeżeli Bóg pozwoli. **4** Gdyż **jest** niemożliwe, by raz oświetlonych, **którzy** najedli się niebiańskiego daru, stali się współuczestnikami Ducha Świętego, **5** skosztowali szlachetnego * tematu mocy Boga, lecz także przyszłego porządku **6** - i odpadli, znowu odnawiać ku skrusze. Bo ponownie krzyżują sobie Syna Boga oraz **go** zniesławiają. **7** Gleba, **która** wypita deszcz, **co** na nią często przychodzi, urodziła też odpowiednią trawę **dla** tych, dla których jest użyżniana i otrzymuje swoją część błogosławieństwa od Boga. **8** Zaś **ta, co** wydaje ciernie i osty - okazuje się niewłaściwą oraz bliską przekleństwa, **a** jej koniec wraz z wypaleniem.

9 Ale co do was, umiłowani, jesteśmy przekonani o znaczniejszych **rzeczach**, mających **siłę** wyzwolenia. **10** Bowiem Bóg nie **jest** niesprawiedliwy, **by** zapomnieć o waszym trudzie oraz bólu miłości, jaki okazaliście dla Jego Imienia, **gdy** usłużyliście oraz służyście świętem. **11** Pragniemy, **aby** każdy z was wykazywał tę samą gorliwość aż do końca, na skutek całkowitej pewności nadziei; **12** abyście nie byli ociążali, ale **byli** naśladowcami **tych, co** z wiary i wytrwałości odziedziczyli obietnice.

¹³ Gdyż Bóg obiecał Abrahamowi, a gdy nie miał na nikogo większego przysiąc, przysiął na siebie samego, ¹⁴ mówiąc: *Z pewnością błogosławiąc, będę ci błogosławił i pomnażając, będę cię rozmnażał. I Mojżesza 22,17* ¹⁵ I tak, będąc wytrwałym, **Abraham** doszedł do obietnicy. ¹⁶ Bo ludzie przysięgają na większego, a przysięga na umocnienie jest końcem każdego ich sporu. ¹⁷ Przez to Bóg związał się przysięgą, postanawiając w większym stopniu ukazać dziedzicom obietnicy niezmiennosc Jego postanowienia. ¹⁸ Abyśmy z dwóch niezmiennych spraw, w których **jest** niemożliwe **by** Bóg skłamał, mieli potężną zachętę; **gdyż** szukając schronienia, uchwyciliśmy się **tej** nadziei, która jest przedłożona *. ¹⁹ Tę **nadzieję** mamy jako kotwicę duszy, niezawodną, ale też mocną, i wchodzącą aż do tego **miejsca, które** się mieści głębiej **od** zasłony; ²⁰ gdzie wcześniej **od** nas wszedł najpierw Jezus oraz stał się na wieczność Arcykapłanem według porządku Melchicedeka.

***6,1** także: pokuty, zmiany myślenia

****6,1** także: wiary w

***6,5** także: pięknego; dobrego, stosownego; pomyślnego, szczęśliwego

***6,18** także: jest ustalona, istnieje

7. Bowiem ten Melchicedek, król Szalemu, kapłan najwyższego Boga, kiedy spotkał się z Abrahamem wracającym z rzezi królów - pobłogosławił go. ² Temu też Abraham przeznaczył ze wszystkiego dziesięcinę. **Jego Imię** jest tłumaczone przede wszystkim jako Król Sprawiedliwości; ale też Król Szalemu, to jest Król Pokoju; ³ bez ojca *, nie mający matki, bez rodowodu, nie mający ani początku dni, ani końca życia; a będąc upodobniony **do** Syna Boga - na zawsze trwa jako kapłan.

⁴ Patrzcie *, jak wielki jest Ten, któremu patriarcha Abraham dał dziesięcinę z łupów **. ⁵ A przecież **ci** z synów Lewiego, **co** otrzymali kapłaństwo, choć wyszli z bioder Abrahama mają przykazanie z Prawa, **by** od ludu pobierać dziesięcinę, to jest od swoich braci. ⁶ Zaś **Ten, co** nie ma ustalonego z nich rodowodu, otrzymał dziesięcinę Abrahama oraz pobłogosławił **temu**, który miał obietnicę. ⁷ A bez wszelkiego sporu - mniejsze jest błogosławione przez znaczniejsze. ⁸ Także tutaj dziesięciny biorą ludzie, **co** umierają; zaś tam, **Ten, który jest** poświadczany, że żyje. ⁹ Więc aby powiedzieć sens wywodu: Dzięki Abrahamowi i Lewi - biorący dziesięciny, jest obłożony dziesięciną. ¹⁰ Bo wyszedł mu na spotkanie Melchicedek, **kiedy** był jeszcze w biodrze ojca.

¹¹ A gdyby istniała doskonałość z powodu kapłaństwa lewickiego (ponieważ lud jest wobec niego pod Prawem), jaka **by była** jeszcze potrzeba, aby podniósł się * inny kapłan, **ten** według porządku Melchicedeka, **co** nie jest nazywanym według porządku Ahrona? ¹² Bo **kiedy** jest zmieniane kapłaństwo - z konieczności dokonuje się też zamiana Prawa. ¹³ Gdyż **ten**, przez którego to jest mówione, zalicza się do innego pokolenia, z którego nikt nie poświęca się ołtarzowi. ¹⁴ Bowiem **jest** oczywiste, że nasz Pan pochodził z Judy, **a** Mojżesz nic nie powiedział o tym pokoleniu odnośnie kapłanów. ¹⁵ Zatem jest **to** jeszcze bardziej oczywiste, skoro powstaje inny kapłan, na podobieństwo Melchicedeka, ¹⁶ który nie pojawił się z powodu przykazania Prawa **odnoszącego się do** cielesnej natury, ale z mocy niezniszczalnego życia. ¹⁷ Ponieważ jest świadczane, że: *Tyś kapłanem na wieczność według porządku Melchicedeka.* ¹⁸ **Tak** dokonuje się odrzucenie przykazania, które idzie przodem, z powodu jego bezsiły * oraz bezużyteczności. ¹⁹ Gdyż Prawo **Mojżesza** nie doprowadziło nikogo do doskonałości - lecz wprowadzenie **tej** znaczniejszej nadziei, z powodu której zbliżamy się **do** Boga.

²⁰ I nie **tak**, jak na wielki wzór - ale bez składania przysięgi. ²¹ (Bo **ci, którzy** stali się kapłanami, są **nimi** bez przysięgi; zaś **ten jest** według przysięgi, z powodu **Boga** mówiącego do niego: *Przysiął Pan i nie **będzie** żałował, tyś kapłanem na wieczność*

według porządku Melchisedeka). ²² Na tyle znacznieszego przymierza stał się poręczycielem Jezus. ²³ Również ci, co byli kapłanami, są także liczniejsi; bowiem śmierć przeszkadzała, by pozostali przy życiu. ²⁴ Zaś on posiada trwałe kapłaństwo, z powodu pozostawania niezmiennym na wieczność. ²⁵ Stąd też może całkowicie ratować tych, którzy przez niego przychodzą * do Boga; zawsze żyjąc, by za nich prosić. ²⁶ Bowiem taki był nam właściwy Arcykapłan, co stał się wyższym od niebios, świętym, niewinnym, nieskalanym, oddzielnym od grzeszników. ²⁷ Nie ma on potrzeby codziennie składać ofiar, najpierw za własne winy, a potem ludu - tak jak tamci arcykapłani - bo uczynił to raz na zawsze, gdy ofiarował samego siebie. ²⁸ Ponieważ Prawo Mojżesza ustanawia arcykapłanami ludzi, co mają słabość; a słowo przysięgi, zaraz po Prawie – Syna, który jest doskonałym na wieczność.

*7,3 według ludzkiej genealogii (nieznanego ojca)

*7,4 także: rozmyślajcie, pojmijcie, uznajcie

**7,4 także: pierwocin plonów

*7,11 także: powstał, wskrzesił się

*7,18 także: biedy

*7,25 także: zbliżają się, zwracają się

8. Zaś sednem tego, co jest mówione będzie to, że mamy Arcykapłana, który usiadł w niebiosach na prawicy tronu Majestatu; ² będąc publicznym sługą świętych oraz prawdziwego Przybytku, który zbudował Pan - nie człowiek. ³ Gdyż każdy arcykapłan jest ustanowiony do przynoszenia darów i ofiar; stąd było konieczne, aby i ten miał coś do ofiarowania. ⁴ Więc gdyby żył na ziemi, nawet by nie był kapłanem; gdyż według Prawa Mojżesza byli kapłani, co przynosili dary. ⁵ Lecz oni służą wzorcowi oraz cieniowi spraw niebiańskich. Podobnie jak Mojżesz, który gdy zamierzał wykonać Przybytek, otrzymał ostrzeżenie: *Uważaj - mówi - abyś wszystko uczynił według wzoru pokazanego ci na tej górze. II Mojżesza 25,40* ⁶ Ale teraz, naszemu Arcykapłanowi przypadła w udziale znaczniesza służba; jak też jest pośrednikiem znacznieszego przymierza, które jest zarządzone * dzięki znacznieszym obietnicom. ⁷ Bo gdyby to pierwsze było bez zarzutu, nie byłoby potrzebne miejsce dla drugiego. ⁸ Ponieważ obwiniając ich, mówi: *Oto idą dni, mówi Pan, a dokonam dla * domu Izraela i domu Judy Nowe Przymierze. Jeremiasz 31,31; 32,37* ⁹ *Nie na wzór przymierza, które sprawiłem dla ich przodków, w dniu przygarnięcia ich do Mnie ręką, by ich wyprowadzić z ziemi Egiptu. A ponieważ oni nie wytrwali w moim przymierzu - i ja ich zaniedbałem, mówi Pan. II Mojżesza 19,5* ¹⁰ *Gdyż po tych dniach, takim będzie przymierze, które ustalę sobie * z domem Izraela - mówi Pan, podaruję Moje ustawy ** dla ich umysłu oraz napiszę je na ich sercach; i będę dla nich ku Bogu, a oni Mi będą za lud. Jeremiasz 31,33; Ezechiel 11,20; Zachariasz 8,8* ¹¹ *Nikt nie będzie też przekonywał * swego bliskiego, czy swego brata, mówiąc: Poznaj Pana; gdyż wszyscy mnie poznają; od małego z nich, aż do dużego z nich.* ¹² *Bowiem będę łaskawy * dla ich niesprawiedliwości, a ich grzechów ** oraz bezprawia nie będę nadto wspominał.* ¹³ *Przez to, że* mówi - *Nowe, pierwsze uczynił Starym; zaś co jest czynione starym i się starzeje - blisko jest zniknięcia.*

*8,6 także: nakazane Prawem

*8,8 także: wobec

*8,10 także: zarządzę sobie, rozporządzą sobie testamentem

**8,10 także: prawa, zwyczaje

*8,11 także: nauczał, wyjaśniał, wykazywał

*8,12 także: litościwy, miłosierny, życzliwy

**8,12 także: win, błędów

9. Pierwsze przymierze miało przepisy Bożej służby, a także ziemskie Święte. ² Gdyż został zbudowany pierwszy Przybytek, w którym jest **miejsce** nazywane Święte, nadto Świecznik, Stół i Chleby Pokładne *. ³ Zaś za drugą zasłoną miejsce nazywane Święte Świętych *, ⁴ **które** ma Złotą Kadzielnicę oraz Skrzynię Przymierza, ze wszystkich stron powleczoną złotem. W niej był Złoty Dzban mający **w sobie** mannę, Kij Pasterski ** Ahrona, **który** wypuścił pąki, oraz kamienne Płyty Przymierza. ⁵ A powyżej niej Cherubini chwały, **co** ocielali Przebłagalnię *. Odnośnie tych **spraw** z osobna, nie ma **potrzeby**, **aby** się teraz wypowiadać.

⁶ Zaś do tych **miejszc**, **które** są tak urządzone dla pierwszego Przybytku, z powodu * każdego **Israelity** wchodzi kapłani; **ci**, **co** sprawują służby. ⁷ Lecz do drugiego - raz **w** roku sam arcykapłan **i to** nie bez krwi, którą ofiarowuje za omyłki *, swoje i ludu. ⁸ W ten sposób Duch Święty okazuje, że jeszcze nie została ukazana droga świętych; gdyż ma miejsce pierwszy Przybytek, ⁹ **który był** wzorem, aż do obecnego czasu. Według niego są składane dary oraz ofiary nie mogące uczynić doskonałym według sumienia **tego**, **co** pełni służbę ¹⁰ przy pożywieniu, napojach oraz różnych obmywaniach, nałożonych **jako** zasady prawne względem cielesnej natury, aż do czasu wyprostowania *.

¹¹ Zaś Chrystus, **gdy** przybył jako Arcykapłan przyszlých * dóbr - z powodu większego i doskonalszego Przybytku, nie zbudowanego ręką, to jest nie **dla** tego stworzenia, ¹² ani **nie** dla krwi kozłów i cieląt, ale dla własnej krwi - raz na zawsze wszedł do **miejszc** Świętych, przekonując się * o wiecznym odkupieniu. ¹³ Bo jeśli krew kozłów, byków oraz popiół **z** jałówki - skrapiając **co** skalane - **to** uświęca, blisko ku czystości ciała wewnętrznego, ¹⁴ daleko więcej krew Chrystusa - **który** z powodu wiecznego życia * ofiarował Bogu nieskalanego siebie - oczyści nasze sumienia od martwych uczynków, dla służby żyjącemu Bogu.

¹⁵ I dlatego jest pośrednikiem Nowego Testamentu *, aby dla odkupienia występków za Pierwszego Testamentu dokonała się śmierć, **a** zaproszeni ** wzięli obietnicę wiecznego dziedzictwa. ¹⁶ Bo gdzie **jest** testament - jest **też** zapowiedziana konieczność śmierci **tego**, **co** rozporządził mieniem. ¹⁷ Gdyż testament **jest** silny dzięki zmarłym; zaś **nie** ma nigdy znaczenia, kiedy żyje **ten**, **który go** sporządził. ¹⁸ Stąd też ani Pierwszy nie był odnawiany bez krwi. ¹⁹ Bo **gdy** ludowi zostało ogłoszone przez Mojżesza każde przykazanie według Prawa, wzięł **on** krew cieląt i kozłów, razem z wodą, szkarłatną wełną i hyzopem, oraz skropił cały lud i sam zwój, ²⁰ mówiąc: To **jest** krew Testamentu, który Bóg rozporządził w stosunku do was. ²¹ Podobnie skropił też Namiot Zgromadzenia oraz wszystkie naczynia publicznej służby. ²² Więc prawie wszystko, według Prawa, jest oczyszczane we krwi; a bez rozlania krwi nie dokonuje się darowanie długu.

²³ Zatem **było** koniecznością, **by** wzorce **rzeczy** w niebiosach, były oczyszczane tymi **ofiarami**; zaś same niebiańskie - ofiarami od tych znaczniejszymi. ²⁴ Ponieważ Chrystus nie wszedł do **miejszc** Świętych zrobionych rękami, odbijających obraz **tych** prawdziwych - ale do samego Nieba, by z naszego powodu być widzialnym osobie Boga. ²⁵ Także nie, by częstokroć ofiarował samego siebie, podobnie jak arcykapłan cudzą krew, gdy co roku wchodzi do Świętych. ²⁶ Gdyż byłoby konieczne, aby od założenia świata doznał on wielokrotnie cierpień. Lecz teraz, przy końcu* wieków, raz został objawiony, dla wymazania grzechu poprzez jego ofiarę. ²⁷ I na wzór jaki jest zarezerwowany **dla** ludzi - raz umierających, a potem sąd *. ²⁸ Tak też Chrystus; **gdy** raz został ofiarowanym w celu złożenia **na nim** wielu grzechów - drugi raz da się zobaczyć bez grzechu, z powodu **tych**, **którzy** go oczekują ku zbawieniu.

***9,2** dosłownie: **wystawienie chlebów na widok publiczny**

***9,3** także: **Najświętsze**

****9,3** także: **berło**

*9,5 czyli wieko Skrzyni Przymierza
*9,6 także: dla
*9,7 także: grzechy popełnione w nieświadomości, przeoczenia, niewiedzę
*9,10 także: przebudowy
*9,11 dosłownie: które zostały odłożone
*9,12 także: przynosząc sobie wielkie odkupienie
*9,14 tłumaczenie równoległe: przez wiecznego Ducha
*9,15 także: Przymierza; umowy
**9,15 także: wezwani, nazwani po imieniu
*9,26 także: spełnieniu
*9,27 także: oddzielenie, ocena, śledztwo, proces, zasądzenie

10. Bowiem Prawo Mojżesza - zawierając tylko cień przyszłych dóbr, a nie sam obraz rzeczy - tymi samymi ofiarami, które ludzie co roku, nieprzerwanie przynoszą, nigdy nie może uczynić doskonałymi tych, co przychodzą *. ² Bo czyżby nie zatrzymało się składanie ofiar, gdyby ci, którzy pełnią służbę, raz będąc oczyszczeni, nie mieli już żadnej świadomości grzechów? ³ Lecz przez nie, co roku dokonuje się przypomnienie grzechów. ⁴ Bowiem jest niemożliwe, by poprzez krew byków i kozłów zabrać * grzechy. III Mojżesza 16,14

⁵ Dlatego przybywając na świat, mówi: *Ofiary i hojności nie zechciałeś, zaś ciało mną Sobie sporządziłeś.* ⁶ Nie znalazłeś też upodobania w całopaleniach za grzechy. ⁷ *Wtedy powiedziałem: Oto idę (w główce zwoju jest o mnie napisane), bym uczynił, Boże, Twoją wolę.* Psalm 40,7 - 8 ⁸ Powtarzając to, co wyżej: Ofiar, hojności i całopaleń (które według Prawa są przynoszone), a przede wszystkim grzechu nie zechciałeś, ani nie znalazłeś w tym przyjemności. ⁹ Wtedy powiedział: *Oto idę, bym uczynił, Boże, Twoją wolę.* Zabiera więc Pierwsze, aby mogło być ustanowione * Drugie. ¹⁰ W tej woli jesteśmy uświęceni * raz na zawsze, przez ofiarę ciała Jezusa Chrystusa.

¹¹ A każdy kapłan codziennie stawał i pełnił Bożą służbę oraz wielokroć przynosił te same ofiary, które nigdy nie mogą unieważnić grzechów. ¹² Zaś ten, gdy na zawsze złożył jedną ofiarę za grzechy - usiadł na prawicy Boga. ¹³ Nadto czeka, aż jego nieprzyjaciele zostaną położeni jako podnózek jego stóp. ¹⁴ Gdyż jedną ofiarą uczynił na zawsze doskonałymi tych, co są uświęceni.

¹⁵ Ale świadczy nam także Duch Święty; bo według tego zapowiedział: ¹⁶ *Takie będą Przymierze, które po tych dniach ustalę sobie z nimi - mówi Pan, moje zwyczaje * dam do ich serc i wypiszę je na ich umyśle,* ¹⁷ *a ich grzechów oraz nieprawości nie będą już wspominał.* Jeremiasz 31,33 - 34 ¹⁸ Zaś gdzie ich odpuszczenie, tam nie ma już ofiary za grzech.

¹⁹ Bracia, mając więc we krwi Jezusa swobodę świętych do wejścia, ²⁰ które nam odbudował z powodu Zasłony, jako nową i żywą drogę, to jest drogę jego ciała wewnętrznego, ²¹ oraz wielkiego Kapłana nad domem Boga - ²² zbliżajmy się w pełni wiary do prawdziwego * serca, będąc oczyszczeni w głębi ze złego sumienia oraz po obmyciu sobie ciała czystą ** wodą. ²³ Zachowujmy w myśli proste * wyznanie ** nadziei, gdyż wierny jest Ten, który obiecał. ²⁴ Poznajmy * też jedni drugich w celu pobudzenia miłości oraz szlachetnych czynów, ²⁵ nie porzucając naszego zgromadzenia się - jak jest zwyczajem niektórych - ale zachęcając się nawzajem, i to o tyle bardziej, o ile widzicie zbliżający się Dzień.

²⁶ Gdyż jeśli my, po otrzymaniu poznania prawdy, dobrowolnie chybiamy celu *, nie jest dłużej pozostawiana ofiara za grzechy, ²⁷ ale jakieś straszne oczekiwanie sądu oraz gwałtowność ognia, co ma pożerać wrogów.

²⁸ Kto odrzuci * Prawo Mojżesza, umiera bez litości wobec dwóch albo trzech świadków. ²⁹ Na jakiej wielkości - przypuszczacie - gorszą karę będzie zasługiwał ten, kto wzgardził Synem Boga i uznał za zwykłą * krew Przymierza w której został uświęcony, oraz znieważył Ducha Łaski? ³⁰ Gdyż znamy Tego, co powiedział: *Moją jest kara,*

Ja odpłacę - mówi Pan; i znowu: Pan osądzi Jego lud. V Mojżesza 32,35 - 36 ³¹
Strasznie jest wpaść w ręce Boga Żyjącego.

³² Przypomnijcie sobie wcześniejsze dni, w których **gdy** zostaliście oświeceni - znieśliście wielki ból zdarzeń. ³³ Z jednej strony obelg, stając się dziwowiskiem, lecz także i utrapień, kiedy **TR** staliście się współnikami tych, co są zawracani *. ³⁴ Bowiem i współczuliście moim pętom, i przyjęliście z radością grabież waszych majątkości, wiedząc, że **TR** macie lepszy, czekający w Niebie majątek. ³⁵ Nie odrzućcie więc, waszej szczerości *, która ma wielką zapłatę. ³⁶ Ponieważ potrzebujecie wytrwałości, aby uczynić wolę Boga oraz jako zapłatę odebrać obietnicę. ³⁷ Jeszcze *daleko, daleko, a już blisko, kiedy Ten, co przychodzi dotrze oraz nie będzie zwlekał.* ³⁸ *Zaś sprawiedliwy będzie żył z wiary **; a jeśli się cofnie **, moje serce nie znajdzie w nim przyjemności ***. [Habakuka 2,4](#) ³⁹ Ale my nie jesteśmy **z tych, którzy** się wycofują * ku zgubie - ale **jesteśmy z wiary**, dla pozyskania życia.

***10,1** także: **zbliżają się, zwracają się, zajmują się**

***10,4** także: **oddzielić**

***10,9** także: **utwierdzone, odważone, wypłacone; mogło się zjawić, trwać**

***10,10** czyli: uznani za świętych, uczynieni świętymi (co znaczy: oddzielonymi, czystymi)

***10,16** także: **ustawy**

***10,22** także: **prawdomównego, szczerego, godnego zaufania**

****10,22** także: **prawdziwą, poprawną**

***10,23** także: **stałe**

****10,23** także: **umowę, ślubowanie**

***10,24** także: **rozumiejmy, rozważajmy, oglądajmy, uczmy**

***10,26** także: **błądzimy, grzeszemy**

***10,28** także: **unieważni**

***10,29** także: **pospolitą, niską, nieczystą**

***10,33** także: **przyprawdzeni z powrotem**

***10,35** także: **wolności słowa, swobody działania**

***10,38** także: **ufności, dowodu, świadectwa; S, ST zaś sprawiedliwy będzie żył z Mojej wiary;**

patrz: [Efezjan 2,8](#)

****10,38** także: **ograniczy, powstrzyma**

*****10,38** także: **zadowolenia, gotowości**

***10,39** także: **chronią, ograniczają, powstrzymują**

11. Zaś wiara jest bazą tego, w czym pokładamy nadzieję, dowodem * rzeczy niewidzialnych. ² Bowiem w niej zostali **też** poświadczeni starsi.

³ Wiarą poznajemy, że **za** sprawą Boga uporządkowana jest doczesność, a **TR to, co** jest widzialne, stało się z niewyjawionych.

⁴ Z wiary Abel przyniósł znaczniejszą ofiarę w porównaniu z Kainem. Dzięki niej zostało poświadczone, że jest sprawiedliwym, **gdyż** nad jego darami otrzymał świadectwo Boga. A **kiedy** przez nią umarł - jeszcze mówi. ⁵ Z wiary został przeniesiony Enoch *, **więc** nie zobaczył śmierci i nie był znajdowany dlatego, bo Bóg go przeniósł; ponieważ przed przeniesieniem otrzymał świadectwo, że był bardzo miłym Bogu. ⁶ A bez wiary nie można się podobać; **gdyż kto** się zwraca **do** Boga musi uwierzyć, że **On** istnieje oraz że wynagradza **tych, którzy** Go szukają. ⁷ Z wiary co do **spraw** nie będących jeszcze widzialnymi, Noe * - oddając cześć **Bogu** - **kiedy** otrzymał ostrzeżenie, zbudował arkę do ratunku swojego domu i dzięki niej skazał świat oraz stał się dziedzicem sprawiedliwości z wiary.

⁸ Z wiary Abraham, **gdy** został powołany, zgodził się wyjść na miejsce, które miał wziąć za dziedzictwo, oraz wyszedł, nie wiedząc dokąd idzie. ⁹ Z wiary był jako przybysz na ziemi obiecanej, jakby obcej; zamieszkując w namiotach razem z Izaakiem * i Jakóblem - współdziedzicami tej samej obietnicy. ¹⁰ **Gdyż** oczekiwał **na** ojczyznę mającą podwaliny, której twórcą i budowniczym **jest** Bóg. ¹¹ Z wiary i ta bezpłodna

Sara otrzymała zdolność do rozpoczęcia rodu, i urodziła wbrew okresowi starości, gdyż uznała za godnego wiary **Tego, co** obiecał. ¹² Więc dlatego z jednego i to zamierającego **łona**, zostali zrodzeni liczni jak gwiazdy nieba oraz jak niezliczony piasek na brzegu morza.

¹³ Ci wszyscy umarli podczas wiary, nie odebrawszy * obietnic - lecz zobaczyli, zaufali i powitali je z dala. Przyznali **też**, że są tułaczami oraz obcokrajowcami na ziemi.

¹⁴ Bo **ci, co** tak mówią, pokazują, że odczuwają brak ojczyzny. ¹⁵ A jeśli przypominają sobie tę, z której wyszli - mają też czas zawrócić. ¹⁶ Ale teraz pragną lepszej, to jest niebiańskiej; dlatego nie zawstydzają się nimi Bóg, **gdy** jest nazywany ich Bogiem, bo przygotował im miasto *.

¹⁷ Z wiary **ten** doświadczany Abraham ofiarował Izaaka *, a ofiarował jedynaka **kiedy** otrzymał obietnice. ¹⁸ Do niego zostało powiedziane: *W Izaaku zostanie ci powołane * potomstwo.* I **Mojżesza 21,12** ¹⁹ **Zatem** wnioskował sobie, że Bóg **jest** zdolny też wskrzesić z martwych; i stąd go - w podobieństwie **wskrzeszenia** - otrzymał z powrotem. ²⁰ Z wiary co do przyszłych **wydarzeń**, także Izaak pobłogosławił Jakóba i Eza-wa. ²¹ Z wiary, **kiedy** umierał Jakób, pobłogosławił każdego z synów Józefa oraz się pokłonił nad szczytem swojej łaski. ²² Z wiary, **kiedy** umierał Józef, nakazał odnośnie wyjścia dzieci Izraela i względem swoich kości.

²³ Z wiary, **gdy** został urodzony Mojżesz, na trzy miesiące został ukryty przez jego rodziców dlatego, że zobaczyli piękne dziecko i nie bali się rozporządzenia władcy. ²⁴ Z wiary, **gdy** Mojżesz stał się znaczącym, wzbraniał nazywać siebie synem córki faraona. ²⁵ Bo wybrał raczej znośnienie przeciwności wraz z ludem Boga, niż posiadanie przemijającej rozkoszy grzechu. ²⁶ Uznał **też** hańbę Chrystusa **za** większe bogactwo **od** skarbów Egiptu; ponieważ spoglądał na zapłatę. ²⁷ Z wiary opuścił Egipt, nie bojąc się gniewu króla; bo był silnym, jak gdyby widząc niewidzialne. ²⁸ Z wiary uczynił Paschę * oraz przelanie krwi, aby **Ten, co** zabijał pierworodne, ich nie dotknął. ²⁹ Z wiary przeszli **przez** morze Czerwone jak przez stały ląd, a Egipcjanie zostali pochłonięci **kiedy** podjęli tego próbę. ³⁰ Z wiary upadły mury Jerycha, obchodzone dookoła przez siedem dni. ³¹ Z wiary prostytutka Rachab, **kiedy** przyjęła szpiegów wraz z pokojem - nie zginęła wraz z **tymi, co** byli nieposłuszni *.

³² Co więc, mam jeszcze mówić? Bo mi zabraknie czasu, **by** opowiadać odnośnie Gedeona *, Baraka, Samsona **, Jefta, Dawida, lecz także i Samuela oraz proroków, ³³ którzy z powodu wiary pobili królestwa, spełniali sprawiedliwość, dochodzili obietnic, zamykali paszcze lwów; ³⁴ stłumili moc ognia, uniknęli ostrzy miecza, zostali umocnieni z powodu słabości, stali się silni w walce, pochyłili zastępy obcych. ³⁵ Kobiety odbierały swych martwych z powodu wskrzeszenia; zaś drudzy zostali zatłuczeni kijami nie uznawszy wykupienia *, by dostąpić lepszego zmartwychwstania. ³⁶ Zaś inni przyjęli próbę szyderstw, biczowań, a nadto pęt i więzienia; ³⁷ zostali ukamienowani, przepiłowani, doświadczani, umarli poprzez mord mieczem, chodzili wokół w owczych i kozich skórach, cierpiąc biedę, będąc uciskanymi i krzywdzonymi. ³⁸ (**Ci, których** świat nie był godny); błąkający się na pustkowiach, **w** górach, jaskiniach i **w** dziurach ziemi.

³⁹ Zatem ci wszyscy otrzymali świadectwo z wiary, **ale** nie odebrali obietnicy, ⁴⁰ **gdyż** Bóg przewidział względem nas coś lepszego, oraz by bez nas nie zostali uczynieni doskonałymi.

***11,1** także: **argumentem, próbą**

***11,5 ST** z hebr. *Chanoch*; patrz: I **Mojżesza 5,22**

***11,7 ST** z hebr. *Noach*

***11,13** także: **ogarnąwszy, zrozumiawszy**

***11,16** także: **ojczyznę**

***11,17 ST** z hebr. *lc'haka*

***11,18** także: **nazwane po imieniu**

***11,28** co znaczy: z hebr. Ominięcie (o wieczerzy paschalnej, baranku paschalnym, lub o żydowskim święcie)

***11,31** także: **niewierzący**

***11,32 ST** Gideona

****11,32 ST** Szymszona

***11,35** w domyśle: za pewną sumę

12. Dlatego my, mając tak wielką, otaczającą nas rzeszę świadków, odłóżmy na bok wszelki ciężar oraz łatwo otaczający **nas** grzech **i** dzięki wytrwałości biegnijmy w ustalonej **dla** nas walce *****. ² Patrzmy z daleka na Jezusa, sprawcę ***** i wypełniela ****** wiary, który z powodu znajdującej się przed nim radości - wytrwał krzyż, zlekceważył hańbę, **oraz** usiadł na prawicy tronu Boga. ³ Porównajcie sobie **tego**, **który** wśród grzesznych, cierpliwie zniósł bunt względem siebie, abyście uwalniani *****, nie utrudzili waszych dusz ******.

⁴ Jeszcze się nie przeciwstawiliście, walcząc aż do krwi wobec ***** grzechu. ⁵ Zapomnieliście też o zachęcie, która jest wam przedkładana jako dzieciom: *Moje dziecko, nie lekceważ karcenia Pana, ani nie bądź bez sił, **kiedy** jesteś przez niego doświadczany.* ⁶ *Bo kogo Pan miłuje - tego uczy *****, a każde dziecko, które przyjmuje ****** - to ćwiczy *******.* [Przypowieści 3,11](#)

⁷ Jeśli znosicie to wychowywanie dzieci *****, Bóg jest wam dany jako dzieciom; bo co **to** za dziecko, którego ojciec nie uczy? ⁸ Zaś jeśli żyjecie bez wychowywania, którego wszyscy stali się uczestnikami, zatem jesteście nieślubnymi, a nie dziećmi. ⁹ **Wcześniej** mieliśmy **jako** wychowawców ojców naszej cielesnej natury **i** **ich** szanowaliśmy; **czyż** nie daleko bardziej **winniśmy** być posłuszni Ojcu duchów, **abyśmy** żyli? ¹⁰ Gdyż **tamci** wychowywali na niewiele dni, według **tego**, jak im się wydawało; zaś **Ten wychowuje** dla korzyści, aż do otrzymania swojej części Jego świętości. ¹¹ A każde wychowywanie przeciw **temu**, **co** jest obecnie, nie wydaje się być radością, ale udręką. Ale potem wydaje pokojowo usposobiony owoc sprawiedliwości **tym**, **którzy** są przez nie wyćwiczeni.

¹² Dlatego przywróćcie do dobrego stanu zwisające ręce **i** osłabione kolana. ¹³ Czyńcie waszymi nogami proste ***** ścieżki, aby **to** chrome nie zboczyło ******, ale bardziej zostało uleczone.

¹⁴ Ubiegajcie się **o** pokój ze wszystkimi oraz **o** uświęcenie *****, bez którego nikt **nie** zobaczy Pana. ¹⁵ Doglądajcie, aby ktoś nie był pozostawiony w tyle *****, z dala od łaski Boga **i** by jakiś korzeń gorzkości - rosnąc wzwyż - się nie rozplecił, **i** **by** przez niego wielu nie zostało skalanych. ¹⁶ Aby ktoś **nie był** nierządny, albo nie poświęcony **Bogu** jak Ezaw, który za jeden pokarm, oddał swój przywilej pierworództwa. ¹⁷ Bowiem wiecie, że **gdy** później chciał uzyskać błogosławieństwo, został uznany za niegodnego; gdyż nie odkrył pozycji skruchy, chociaż **jej** szukał ze łzami.

¹⁸ Nie podeszliście **do** góry, **która** da się dotknąć, do gorejącego ognia, ciemności, mroku **i** nawałnicy; ¹⁹ do dźwięku trąby oraz głosów słów, które **ci**, **co** **je** słyszeli - błagali, aby nadto nie został im dodany **jakiś** nakaz. ²⁰ Bo nie mogli unieść tego, co jest postanowione: *Choćby nawet zwierzę dotknęło się góry, zostanie ukamienowane, albo zastrzelone pociskiem z łuku. II Mojżesza 19,13* ²¹ A tak straszne **to** było zjawisko, że Mojżesz powiedział: Jestem napełniony bojaźnią **i** drżący. ²² Ale **wy** podeszliście do góry Syjon *****, **do** miasta żyjącego Boga, do niebiańskiej Jerozolimy oraz niezliczonej ilości aniołów; ²³ **do** uroczystego zgromadzenia, zboru pierworodnych zapisanych w niebiosach, **do** Boga - sędziego wszystkich oraz **do** duchów sprawiedliwych, **które** doszły do doskonałości. ²⁴ Także do pośrednika Nowego Testamentu - Jezusa, oraz **do** krwi pokropienia, silniej mówiącej niż Abła.

²⁵ Uważajcie, byście się nie wymawiali **Temu**, co mówi. Gdyż jeśli tamci - wymawiając się - nie uciekli **temu**, co prowadził sprawy **Boga** na ziemi; daleko bardziej my, **jeśli** wymawiamy się **Temu** z niebios. ²⁶ Jego głos potrząsnął wtedy ziemią, a teraz obwieścił, mówiąc: *Ja jeszcze raz wstrząsnę nie tylko ziemią, ale i Niebem.* **Aggeusz 2,6** ²⁷ Czyli **to** "jeszcze raz" - objawia usunięcie **rzeczy, które** są wstrząsane *, ponieważ są stworzone; aby pozostały **te, które** nie są wstrząsane. ²⁸ Dlatego przyjmując niezachwiane królestwo, **obyśmy** posiadali łaskę, przez którą służymy Bogu w miły sposób, pośród godności i pobożności *. ²⁹ Bowiemy nasz Bóg **jest** także ogniem trawiącym.

***12,1** także: **walce wewnętrznej, trwodze**

***12,2** także: **wodza**

****12,2** także: **wykonawcę**

***12,3** także: **osłabiani**

****12,3** także: **umysłów**

***12,4** także: **przeciw, odnośnie, na skutek**

***12,6** także: **wychowuje, poprawia, karci**

****12,6** także: **uznaje, akceptuje**

*****12,6** także: **smaga, chłoscze**

***12,7** także: **ćwiczenie i uczenie, karanie**

***12,13** także: **wyprostowane; sprawiedliwe**

****12,13** także: **zawróciło**

***12,14** co znaczy: **oddzielenie i oczyszczenie**

***12,15** także: **przyszedł za późno, był słabszym**

***12,22 ST** hebr. *Cyon*

***12,27** także: **chwiane**

***12,28** także: **ostrożności**

13. Niech trwa wzajemne kochanie. ² Nie zapominajcie gościnności; gdyż niektórym uszło uwagi, że dzięki niej ugościli aniołów *. ³ Pamiętajcie o uwięzionych, jakbyście byli zjednoczeni; i o **tych, którzy** są krzywdzonymi, skoro sami jesteście w ciele. ⁴ **Niech** pośród wszystkich **będzie** szanowane małżeństwo, a łożę bez skazy; gdyż rozpustników oraz cudzołożników Bóg osądzi. ⁵ Prowadźcie sposób życia nie przywiązany do pieniędzy; będąc zadowoleni z obecnych warunków; bo sam **Bóg** powiedział: *Nie wypuszczę cię, ani cię nie porzucę.* **Jezusa syna Nuna 1,5** ⁶ Wobec tego my, którzy ufamy *, mówimy: *Pan **jest** mi pomocnikiem, nie będę się bał, co mi uczyni człowiek?* **Psalm 56,12; 118,6**

⁷ Przypominajcie sobie **tych, którzy** wam pokazują drogę; **tych**, co wam oznajmili Słowo Boga, których wiarę naśladowacie; starannie badając końcówkę **ich** sposobu życia. ⁸ Jezus Chrystus wczoraj i dzisiaj ten sam, także na wieki. ⁹ Nie dajcie się wodzić różnorodnym i obcym nauczaniom. Ponieważ szlachetne serce **jest** umocnione łaską - a nie pokarmami, przez które nie zostali wspomóczeni **ci, co nimi** żyli. ¹⁰ Mamy ołtarz, z którego nie mają możliwości zjeść **ci, którzy** służą Namiotowi *. ¹¹ Gdyż do **miejsc** Świętych, za grzech, jest wnoszona przez arcykapłana krew zwierząt, a ich ciała są spalane na zewnątrz obozu.

¹² Dlatego Jezus, aby uświęcić lud dzięki własnej krwi, ucierpiał na zewnątrz bramy miejskiej. ¹³ Więc wychodźmy do niego, na zewnątrz obozu, oznajmiając * jego obelgę. ¹⁴ Bo nie mamy tutaj trwałego * miasta - ale szukamy ** przyszłego. ¹⁵ Zatem przez niego, zawsze składajmy Bogu ofiarę uwielbienia, to jest owoc warg, **które** wyznają jego Imię. ¹⁶ Ale nie zapominajcie o dobroczynności i współnocie, gdyż Bóg ma **w** takich ofiarach upodobanie.

¹⁷ Bądźcie zjednani **z tymi, którzy** torują wasze drogi oraz **im** ulegajcie, by to czynili z radością, a nie ciężko wzdychając, gdyż to **jest dla** was niekorzystne. Bo oni trwają bez snu z powodu waszych dusz, ażeby zdać sprawozdanie.

18 Módlcie się za nas; ponieważ jesteśmy przekonani, że mamy szlachetne sumienie i we wszystkim chcemy być szlachetnie zawróceni *. **19** I zachęcam, aby to uczynić w większym stopniu, abym wam szybciej został przywrócony.

20 Zaś Bóg pokoju, który we krwi Wiecznego Przymierza zaprowadził do góry, z martwych, wielkiego Pasterza owiec, naszego Pana Jezusa, **21** oby was udoskonił * do czynienia Jego woli w każdym szlachetnym ** uczynku; powodując w nas to, co jest miłe wobec Niego przez Jezusa Chrystusa. Jemu chwała na wieki wieków. Amen.

22 Ale proszę was, bracia, wytrzymujcie słowo zachęty, bo wam też **TR** krótko poleciłem. **23** Wiedźcie, że został uwolniony nasz brat Tymoteusz. Razem z nim zaraz was zobaczę, jeśli szybciej będzie mógł przyjść.

24 Pozdrówcie wszystkich waszych, którzy idą na przedzie oraz wszystkich świętych. Pozdrawiają was z Italii. **25** Łaska pośród was wszystkich. Amen.

***13,2** co znaczy: posłańców

***13,6** także: **mężnie stawiamy czoło, nie boimy się**

***13,10** także: **ziemskiej Świątyni**

***13,13** także: **niosąc, wytrzymując**

***13,14** dosłownie: **trwającego, pozostającego na miejscu, niezmiennego**

****13,14** także: **pragniemy**

***13,18** także: **postępować, zachowywać się**

***13,21** także: **uporządkował, przygotował, pouczył, wyposażył**

****13,21** także: **odpowiednim, prawym, sprawiedliwym, doskonałym**